

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 16 listopada 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Mariola Szmajduch
Protokolant:	Katarzyna Stefańczyk

po rozpoznaniu w dniu 16 listopada 2016 r. w Gliwicach

sprawy J. N.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do rekompensaty

na skutek odwołania J. N.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 23 maja 2016 r. **nr** (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. N. prawo do rekompensaty;
2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. na rzecz ubezpieczonego kwotę 360 zł (trzysta sześćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu.

(-) SSO Mariola Szmajduch

Sygn. akt. VIII U 12 15/16

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 23 maja 2016r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. przyznał ubezpieczonemu J. N. prawo do emerytury w związku z osiągnięciem wieku emerytalnego określonego w art. 24, ust. 1b ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 887 ze zm.). Równocześnie ZUS przy wyliczaniu wysokości tego świadczenia nie uwzględnił rekompensaty o której mowa w art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 965 ze zm.), argumentując iż ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009r. wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 14 lat i 10 miesięcy. Do pracy takiej nie zaliczono bowiem okresu zatrudnienia od 2 stycznia 1975r. do 25 października 1982r. na stanowisku malarza.

W odwołaniu od powyższej decyzji oraz w toku procesu, ubezpieczony domagał się jej zmiany poprzez przyznanie mu prawa do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Podniósł, iż w okresie zatrudnienia od 2 stycznia

1975r. do 25 października 1982r. wykonywał pracę w szczególnych warunkach wymienioną w wykazie A. Ubezpieczony wskazał, iż jego współpracownicy z tego okresu, pracujący na takim samym stanowisku, otrzymali już wcześniej prawo do emerytury wcześniejszej z tytułu pracy w warunkach szczególnych. Odwołujący podniósł, iż taki charakter jego pracy może potwierdzić świadek, o przesłuchanie którego wniósł.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, podtrzymując swoje stanowisko zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. ZUS zaznaczył, iż do pracy w szczególnych warunkach nie zaliczył ubezpieczonemu spornego okresu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K., ponieważ pracodawca w świadectwie pracy potwierdzającym ten okres wskazał, że ubezpieczony wykonywał w tym okresie pracę wymienioną w wykazie A, dział V, poz. 6, tj. prace malarskie konstrukcji na wysokości. W ocenie ZUS nie są one tożsame ze stanowiskiem malarza, jakie w tym czasie zajmował ubezpieczony.

Sąd ustalił, co następuje:

Ubezpieczony J. N., urodzony (...), z dniem 8 stycznia 2016r. złożył wniosek o emeryturę oraz rekompensatę z tytułu pracy w szczególnych warunkach.

Decyzją z dnia 1 marca 2016r. (...) Oddział w Z. przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym od 1 lutego 2016r. ZUS przy wyliczaniu wysokości tego świadczenia nie uwzględnił rekompensaty o której mowa w art. 21 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 965 ze zm.), argumentując iż ubezpieczony nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009r. wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach a jedynie 14 lat i 1 miesiąc.

Po analizie nowych dowodów przedłożonych przez ubezpieczonego, zaskarżoną decyzją z dnia 23 maja 2016r. ZUS ponownie przyznał ubezpieczonemu prawo do emerytury w powszechnym wieku emerytalnym od 1 lutego 2016r. Równocześnie organ rentowy uchylił swoją wcześniejszą decyzję z dnia 1 marca 2016r. Przy ponownym wyliczaniu wysokości tego świadczenia ZUS po raz kolejny nie uwzględnił przedmiotowej rekompensaty, uznając, że odwołujący w dalszym ciągu nie udowodnił na dzień 1 stycznia 2009r. wymaganego 15 – letniego okresu zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Do pracy w szczególnych warunkach ZUS ostatecznie uwzględnił ubezpieczonemu na dzień 1 stycznia 2009r. 14 lat i 10 miesięcy z okresów: od 3 lutego 1969r. do 1 lutego 1970r. i od 1 listopada 1993r. do 30 listopada 2007r., z wyłączeniem okresów pobierania zasiłku chorobowego od 26 lutego 2001r. do 20 maja 2001r. i od 28 października 2005r. do 31 października 2005r.

Do pracy szczególnych warunkach ZUS nie zaliczył ubezpieczonemu okresu zatrudnienia od 2 stycznia 1975r. do 25 października 1982r. na stanowisku malarza.

Ubezpieczony domagał się uwzględnienia powyższego okresu do pracy w warunkach szczególnych.

Sąd ustalił, iż ubezpieczony w okresie od 2 stycznia 1975r. do 25 października 1982r. był zatrudniony w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K..

W świadectwie pracy (k.7 a.o.r.) pracodawca wskazał, iż ubezpieczony w okresie od 2 stycznia 1975r. do 25 października 1982r. na stanowisku malarza wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione w Wykazie A Dział V poz. 6 Rozporządzenia rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r.

Sąd ustalił, iż Przedsiębiorstwo (...)

Sp. z o.o. w K. prowadziło działalność w zakresie usług remontowo – budowlanych, świadczonych na rzecz innych podmiotów. W zakres tych prac wchodziły też prace malarskie. W celu ich świadczenia przedsiębiorstwo to dysponowało 8 brygadami składającymi się z 6 – 12 malarzy o różnych specjalnościach. Mianowicie były brygady

malarzy pokojowych i elewacyjnych, były też ekipy malarzy antykorozyjnych. Do prac antykorozyjnych byli kierowani malarze posiadający najwyższe kwalifikacje, gdyż praca ta była wykonywana na znacznych wysokościach. Brygady malarzy antykorozyjnych zajmowały się zabezpieczaniem antykorozyjnym konstrukcji stalowych hal produkcyjnych w hutach (...), Ł. i B., Z. B. Ł.. (...) te ze względu na panujące wewnątrz wysokie temperatury, wymagały odnawiania powłok antykorozyjnych co 3 – 4 lata. Nadto prace te, ze względu na rozmiary tych konstrukcji, trwały stosunkowo długo. Z tego też względu ilość tego rodzaju prac była znaczna. Z kolei liczba malarzy, którzy te prace mogli wykonywać nie była zbyt wielka. Z tego też powodu zajmowali się oni wyłącznie takimi pracami i nie byli nigdy kierowani do innych prac.

Ubezpieczony od 2 stycznia 1975r. pracował w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K.. Z momentem przyjęcia do tej pracy był już doświadczonym malarzem antykorozyjnym i w związku z tym od początku zatrudnienia w tym zakładzie, do końca spornego kresu zajmował się wyłącznie pracami antykorozyjnymi na wysokości. Mianowicie przy użyciu farb miniowych i chlorokauczkowych, nanosił powłoki ochronne na konstrukcje metalowe hal produkcyjnych. Praca ta odbywała się na wysokości do 12 metrów. Nie był w tym czasie kierowany do innych prac. Pracę świadczył w wymiarze co najmniej 8 godzin na dobę. Ubezpieczony podobnie jak pozostali członkowie jego brygady, otrzymywał codziennie 1 litr mleka.

Do warunków szkodliwych na tym stanowisku pracy należały: narażenie na opary ołowiu, pochodzące z farb miniowych oraz chloru z farb chlorokauczkowych, a także praca na znacznej wysokości.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie: akt organu rentowego, zeznań świadka E. W. (k.28-29).

Zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za kompletny i spójny, a tym samym za wystarczający do poczynienia ustaleń faktycznych oraz rozstrzygnięcia sprawy.

W szczególności Sąd dał w pełni wiarę zeznaniom świadka, gdyż są spójne i przekonujące, nadto znajdują potwierdzenie w wystawionym przez pracodawcę odwołującego świadectwie, gdzie nieprawidłowo podano nazwę stanowiska, a jednoznacznie określono charakter jego pracy w spornym okresie.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy z dnia 19 grudnia 2008r. o emeryturach pomostowych (t.j. Dz.U. z 2015r., poz. 965 ze zm.) rekompensata przysługuje ubezpieczonemu, jeżeli ma okres pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS, wynoszący co najmniej 15 lat.

Zgodnie z ust. 2 rekompensata nie przysługuje osobie, która nabyła prawo do emerytury na podstawie przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Bezspornie ubezpieczony jest uprawniony do emerytury z powszechnego wieku emerytalnego, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz.U. z 2016r. poz. 887 ze zm.).

Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła uprawnień ubezpieczonego do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych.

Art. 21 ustawy o emeryturach pomostowych określa ogólne warunki nabycia prawa do rekompensaty, czyli – zgodnie z definicją legalną zamieszczoną w art. 2 pkt 5 ustawy – do odszkodowania za utratę możliwości nabycia prawa do wcześniejszej emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze przez osoby, które nie nabyły prawa do emerytury pomostowej.

Prawo do rekompensaty przysługuje ubezpieczonemu, który legitymuje się co najmniej 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Chodzi w tym przypadku o pracę, o której mowa w art. 32, 33, 39, 40 i 50c ustawy (art. 21 ust. 1).

Przesłankami uprawniającymi do rekompensaty są:

- utrata przez ubezpieczonego możliwości przejścia na emeryturę w związku z wygaśnięciem po dniu 31 grudnia 2008r. – w stosunku do ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948r., a przed dniem 1 stycznia 1969r. – podstawy normatywnej przewidującej takie uprawnienie;
- niespełnienie przez ubezpieczonego warunków uprawniających go do emerytury pomostowej;
- legitymowanie się przez ubezpieczonego co najmniej 15 – letnim okresem pracy w szczególnych warunkach lub pracy w szczególnym charakterze w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS;
- niezyskanie przez ubezpieczonego prawa do wcześniejszej emerytury według zasad przewidzianych w ustawie o emeryturach i rentach z FUS.

Okoliczność sporna w przedmiotowej sprawie dotyczyła zatem ostatecznie posiadania przez ubezpieczonego na dzień 1 stycznia 2009r. wymaganego 15 – letniego okresu pracy wykonywanej w warunkach szczególnych, bowiem ZUS uznał mu za udowodnione jedynie 14 lat i 10 miesięcy takiej pracy.

W świetle zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego Sąd przyjął, że ubezpieczony posiada wymagany 15 – letni okres pracy wykonywanej w warunkach szczególnych.

Przeprowadzone w niniejszej sprawie postępowanie dowodowe wykazało bowiem, że pracę w szczególnych warunkach wykonywał odwołujący również w czasie zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) Sp. z o.o. w K. w okresie spornym od 2 stycznia 1975r. do 25 października 1982r.

Ubezpieczony w tym okresie zajmował stanowisko malarza w brygadzie malarzy antykorozyjnych. W tym czasie zajmował się wyłącznie nanoszeniem antykorozyjnymi polegającymi na nanoszeniu powłok ochronnych z farb miniowych (ołowianych) i chlorokauczkowych. Pracę wykonywał przy utrzymywaniu we właściwym stanie antykorozyjnym, elementów składowych konstrukcji hal produkcyjnych w hutach. Prace te ubezpieczony wykonywał na wysokości.

Tak więc należy uznać, iż odwołujący w spornym okresie stale i w pełnym wymiarze czasu pracy, wykonywał prace w szczególnych warunkach wymienione pod poz. 6, Dz. V Wykazu A, stanowiącego załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz.U. Nr 8 poz.43 ze zm.), zawierającego wykaz prac w szczególnych warunkach, których wykonywanie uprawnia do niższego wieku emerytalnego tj. prace malarskie konstrukcji na wysokości. Sąd miał też na uwadze, że prace te były wykonywane przy użyciu farb minowych, tym samym pracę wykonywaną przez ubezpieczonego można dodatkowo zaliczyć do prac wymienionych pod poz. 72 działu III.

Taki charakter zatrudnienia ubezpieczonego potwierdził również pracodawca w świadectwie pracy. ZUS zakwestionował te zapisy. Dodatkowo jednak fakt wykonywania takiej pracy został wykazany w postępowaniu sądowym za pomocą zeznań świadka E. W.. W postępowaniu odwoławczym przed Sądem nie obowiązują bowiem ograniczenia dowodowe jakie występują w postępowaniu o świadczenia emerytalno-rentowe przed organem rentowym, a Sąd może ustalić okoliczności mające wpływ na prawo do świadczeń lub ich wysokość jak: okresy zatrudnienia, w tym wykonywanie pracy w warunkach szczególnych, za pomocą wszelkich środków dowodowych, przewidzianych w kodeksie postępowania cywilnego (por. uchwała Sądu

Najwyższego z 10 marca 1984r. III UZP 6/84, uchwała Sądu Najwyższego z 21 września 1984r. III UZP 48/84, wyrok Sądu Najwyższego z 7 grudnia 2006r., I UK 179/06, LEX nr 342283).

Mając zatem na uwadze wszystkie powyższe rozważania, należało uznać, że – po doliczeniu okresu spornego do okresu pracy w warunkach szczególnych uwzględnionego przez ZUS w wymiarze 14 lat i 10 miesięcy – ubezpieczony J. N. legitymuje się 15 – letnim okresem zatrudnienia w warunkach szczególnych.

Wobec faktu, że ubezpieczony spełnił także pozostałe przesłanki uprawniające go do rekompensaty z tytułu pracy w warunkach szczególnych, Sąd z mocy art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., zmienił zaskarżoną decyzję i orzekł jak w punkcie 1 wyroku.

O kosztach procesu Sąd orzekł w punkcie 2 wyroku – na podstawie art. 98 k.p.c. w związku z § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych – w brzmieniu obowiązującym do dnia 26 października 2016r. (Dz. U. z 2015r. poz. 1804) – zasądzając od organu rentowego na rzecz odwołującego kwotę 360 złotych.

(-) SSO Mariola Szmajduch